

Ρεπορτάζ

Ι. Κ. ΠΡΕΤΙΕΝΤΕΡΗΣ

ΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ του ΠαΣοΚ επιβεβαίωσε έναν παλιό κανόνα της Ιστορίας: οι μεγάλες μάχες προκύπτουν σχεδόν συμπωματικά, σπανίως εκ προμελέτης, και μόνον όταν ο-λοκληρωθούν αποδεικνύονται μεγάλες... Ο κ. Α. Τσοχατζόπουλος θα μπορούσε ίσως να φιλοσοφήσει τα αποτελέσματα του Γ' Συνεδρίου αναλογιζόμενος πως άλλοι, μεγαλύτεροι αυτού στρατηλάτες έκριναν την τύχη τους σε μάχες που δεν είχαν καν αποφασίσει να δώσουν. Ο Ναπολέων στο Βατερλό, ο Αττίλας στα Καταλανικά πεδία, ο Ρωμανός στο Μαντζικέρτ.

Κάπως έτσι, λοιπόν, ο κ. Τσοχατζόπουλος οδηγήθηκε σε ένα απρόβλεπτο Βατερλό. Απρόβλεπτο; Για τον ίδιο, φαίνεται πως ναι! Οι στενοί συνεργάτες του, οι οποίοι σχεδόν κατ' αποκλειστικότητα είχαν α-σχοληθεί με την προετοιμασία του Συνεδρίου, με πρώτο τον γραμματέα Οργανωτικό κ. Α. Κοτσάκ και όχι έχοχα τον γραμματέα Συνδικαλιστικό κ. Γ. Δασκαλάκη, τον είχαν διαβεβαιώσει πως η πλειοψηφία σε συνέδρους ήταν συντηρητική και πως η άρση του ασυμβίβαστου θα περνούσε, αν όχι ομόφωνα, τουλάχιστον πανηγυρικά.

Μια βόλτα στους διαδρόμους του Συνεδρίου θα έπειθε τον αναγνώστη ότι ο κ. Τσοχατζόπουλος είχε ασφαλισμένη εντύπωση. Το θέμα μπορεί να ε-τέθη στο Συνέδριο μόλις δυο-τρεις φορές (από τον κ. Π. Αυγενικό, για παράδειγμα...), αλλά στα ημεράκια το κλίμα δεν έμοιαζε πολύ για ομοφω-νία. Ακούσε μια στήθα για να βάλει φωτιά στα τόπα...

Ο κ. Τσοχατζόπουλος ίσως ήταν καθησυχασμένος και από την υποτιθέμενη ομοφωνία του Ε.Γ. υπέρ της άρσης του ασυμβίβαστου. Γιατί «υποτιθέμενη»; Για πολλούς λόγους... Πρώτον, απεδείχθη εκ των υστέρων ότι ο κ. Κ. Σημίτης δεν είχε πάρει μέρος στη συνεδρίαση του Εκτελεστικού ούτε σε αυτήν της Κεντρικής Οργανωτικής Επιτροπής Συνεδρίου (ΚΟΕΣ) όπου είχαν συζητήσει το θέμα. Αρα, αυτός τουλάχιστον δεν είχε ομοφωνήσει. Δεύτερον, μόλις δύο ημέρες πριν του Συνεδρίου το σχέδιο καταστατικών αλλαγών (το είχε αναλάβει ο κ. Κ. Σκανδαλίδης) δεν ήταν ακόμη έτοιμο. Αρα, ειδική συζήτηση επί ειδικών διατάξεων ούτε καν έγινε. Τρίτον, στην τελευταία συνεδρίαση της ΚΟΕΣ η κυρία Βάσω Παπανδρέου είχε ταχθεί κατά της γενικής άρσης του ασυμβίβαστου δεχόμενη απλώς να μπορεί ο γραμματέας της Κ.Ε. να μετέχει στην κυβέρνηση ως «υπουργός Επικρατείας».

• Η πρόταση απορρίφθηκε

Η πρόταση της κυρίας Παπανδρέου (την οποία είχε υποστηρίξει και ο κ. Θ. Πάγκαλος) δεν έγινε δεκτή. Διατυπώθηκαν ορισμένα επιχειρήματα, κυρίως από τον κ. Χρ. Παπουτσή. Τι θα γινόταν, π.χ., αν ο ΠαΣοΚ μετείχε σε μια κυβέρνηση συνεργασίας; Θα ζητούσε από τους κυβερνητικούς εταίρους να του δώσουν ένα υπουργείο Επικρατείας «πειθώδη το λέει το καταστατικό μας». Ανεπαρκώς επιχειρημάτων, πάντως, η λύση «υπουργείο Επικρατείας» δεν έγινε δεκτή από τον ίδιο τον κ. Τσοχατζόπουλο. Ίσως επειδή αισθάνθηκε ότι, με δεδομένη την επικράτηση των υποστηρικτών του στο Συνέδριο, δεν είχε λόγο να υποχωρήσει.

Αξίζει εδώ να σημειώσουμε μια λεπτομέρεια: στο αρχικό σχέδιο καταστατικών αλλαγών που εισήγαγε στον κ. Α. Παπανδρέου υπήρχε διάταξη σύμφω-

Το Γ' Συνέδριο άνοιξε μια νέα περίοδο για το ΠαΣοΚ. Όσα συνέβησαν επιβεβαίωσαν αυτό το οποίο είχε από βήματος ο κ. Α. Παπανδρέου: ένα κόμμα ούτε χαρίζεται ούτε κληρονομείται - θα μπορούσε ίσως να συμπληρώσει: κατακτάται. Χωρίς ίσως να το συνειδητοποιεί ο κ. Α. Τσοχατζόπουλος ακολούθησε την τακτική που τον συνέφερε λιγότερο. Αμφισβήτησε αποκάλυπτα την εσωκομματική ισορροπία δυνάμεων και έθεσε σε κίνηση μια διαδικασία συμμαχικών που νομιμοποιεί όλα τα κορυφαία στελέχη να διεκδικούν μια «θέση στον ήλιο» στην επόμενη περίοδο. Η διάταξη των ρευμάτων και των συμμαχιών στο ΠαΣοΚ, όπως διαμορφώθηκε τις προηγούμενες ημέρες, αφήνει ανοιχτά όλα τα ενδεχόμενα και η έκβαση των εσωκομματικών διεργασιών θα περάσει από διάφορες φάσεις. Τα όρια του παιχνιδιού σήμερα ορίζονται από την αδιαμφισβήτητη επικυριαρχία του κ. Παπανδρέου. Το ερώτημα όμως παραμένει: Ποιοι θα είναι οι συνεκτικοί κρίκοι του ΠαΣοΚ της επόμενης περιόδου;

να με την οποία ο γραμματέας της Κ.Ε. μπορούσε να μετέχει στην κυβέρνηση ως αντιπρόεδρος ή υπουργός Επικρατείας. Το σχέδιο επεστράφη στη Χαριλάου Τρικούπη με οβριμένη τη λέξη αντιπρόεδρος. Το «υπουργός Επικρατείας» εξέπεσε στη συνέχεια με τον τρόπο που περιγράψαμε. Και η πρόταση περιόριστηκε σε μια γενική άρση του ασυμβίβαστου.

Υπάρχει εδώ ένα ερώτημα: Εξέλαβε, άραγε, ο κ. Παπανδρέου την όλη υπόθεση ως μια έμμεση πίεση για να κάνει αντιπρόεδρο τον κ. Τσοχατζόπουλο; ως μια πίεση να εκχωρήσει τρόπον τινά το χρίσμα στον γραμματέα της Κ.Ε.; Και αν είναι έτσι, εννοήθηκε από αυτή την τροπή των πραγμάτων. Αυθεντική ερμηνεία των γεγονότων δεν υπάρχει. Είναι αλήθεια, πάντως, ότι στη συνέχεια ο κ. Παπανδρέου παρακολούθησε τις εξελίξεις από απόσταση ασφαλείας. Και τη δεδομένη στιγμή μάλιστα δεν έκανε και τίποτε για να τις αναστείλει... Το αντίθετο!

Ακόμη, όμως, και αν είχε παραγγείλει όλες αυτές τις εξελίξεις, ο κ. Τσοχατζόπουλος θα έπρεπε να αντιλήφεται πως και άλλα μαύρα σύννεφα μαζεύονταν στον εσωκομματικό ορίζοντα. Δημιουργήθηκαν, πρώτον, πολλές τριβές και παράνομα κατά την προεδρευόμενη διαδικασία: ο λεγόμενος «κεντρικός μηχανισμός» κατηγορήθηκε για άσκηση πίεσεων και χρήση της κρατικής εξουσίας προκειμένου να εκλεγεί «μητέρας». Στον κ. Κοτσάκ αποδίδονται, π.χ., έντονα πιέσεις προς τις κομματικές οργανώσεις να μην προεκκλείνεται για ομιλίες η κυρία Βάσω Παπανδρέου. Ήταν όλα αυτά εν γνώσει του κ. Τσοχατζόπουλου; Ακόμη και αν δεν ήταν, πάντως, αυτός τα χρεώθηκε. Υπήρχε, δεύτερον, η προσπάθεια του κ. Τσοχατζόπουλου να πλασάρει στο Συνέ-

Τα τρομερά παιδιά

Μπροστά στον φακό αμφότεροι, οι κκ. Γιαννιόπουλος και Παπαθεμελής, διατηρούν το φιλικό στυλ, μάλλον όμως για τις ανάγκες της φωτογράφισης και μόνο. Οι διαφωνίες τους για το ωράριο των νυκτερινών κέντρων ήταν η κορυφή του παγόβουνου, υπάρχουν και άλλα πολλά που δεν συνάδουν με τον αμοιβαίο σεβασμό. Ο κ. Γιαννιόπουλος πάντως από το συνέδριο του ΠαΣοΚ έβγαλε ένα συμπέρασμα, το οποίο πολύ εύκολα μοιράζεται με τους συνομιλητές του: δεν υπάρχει, λέει, «μετα-παπανδρέϊκη εποχή» για το ΠαΣοΚ, άποψη που επιβεβαιώνεται πολλές ερμηνείες. Όσο για τον κ. Παπαθεμελή, μάλλον σε διαφορετικό συμπέρασμα θα έχει καταλήξει...

Οι 5 ημέρες του ΠαΣοΚ στο Συνέδριο. Τα

Ο Ακνης

Ο καβγάς για το

«ενωτική λίστα» άκουσε τον κ. Σημίτη να τον ρωτάει «θα είναι τόσο ενωτική όσο και το προέδριο».

Όλα αυτά ενδεχομένως μας βοηθούν να αντιληφθούμε το σκεπτικό του Σαββάτου. Και να καταλάβουμε τα συστατικά της έκρηξης, την οποία, έστω και αν τίποτε δεν προμήνυε, ακούσε ένα μικρό «κάτι» για να την πυροδοτήσει. Ένας λάθος χειρισμός...

Η διαδικασία κυλούσε ήρεμα. Την ώρα που μιλούσε στο βήμα ο κ. Κ. Λαλιώτης έγινε

Οι τρεις σωματοφύλακες

Τρεις υποψήφιοι γραμματείς, καθισμένοι δίπλα δίπλα, ακούνε τον κ. Θ. Πάγκαλο να αγορεύει. Αν ο «θόδιος» αποφασίζει να βάλει υποψηφιότητα για γραμματέα (κάτι που δεν φαίνεται πιθανό), αν η υποψηφιότητα γίνει αποδεκτή από τον ένα και μοναδικό αρμόδιο (πράγμα που είναι ακόμη λιγότερο πιθανό) και, τέλος, αν συγκεντρώσει τις αναγκαίες ψήφους (κάτι που εγγίζει τα όρια του θύμυ...), τότε οπωσδήποτε το ΠαΣοΚ θα παράγει ειδήσεις κάθε μέρα. Προς το παρόν όμως, οι δύο ακροατές του, κκ. Κ. Λαλιώτης και Κ. Σκανδαλίδης, έχουν μάλλον περισσότερες πιθανότητες να «κάνουν παιχνίδι».

παιχνίδια των δελφίνων, οι «λιτομαχίες», οι συμμαχίες, τα παρασκηνία των διαδρόμων και οι συγκρούσεις στην πίσω αίθουσα

και οι «φιρφιρικοί» του

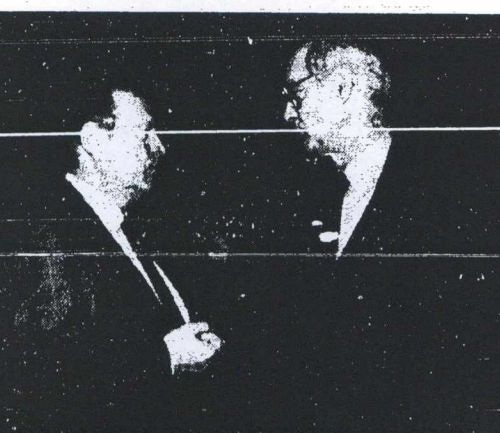
ασυμβίβαστο και το τηλεφώνημα του προέδρου

πουτσή που προήδρευε και του είπε: «Τα πράγματα κυλάνε πάλι ήρεμα. Νομίζω δεν χρειάζεται καν να δευτερολογώσω κι εγώ... Το πολύ πολύ να μου δώσετε δυο-τρία λεπτά για να κλείσω».

Αξίζει να σταθούμε λίγο στον κ. Παπουτσή. Ενθέρμος υποστηρικτής του κ. Τσοχατζόπουλου, προήδρευε στη διαδικασία (υπουργός ΠΕΧΩΔΕ). Για τις υπο-

Εγινε της Βοωνίας

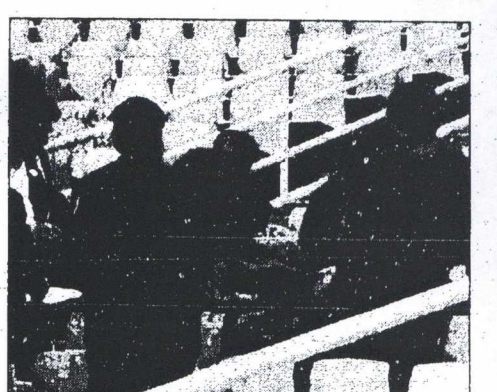
Η τελευταία ημέρα του συνεδρίου συνέπνευσε με την απροσδόκητη κλιμάκωση της κρίσης στη Βοωνία. Ο κ. Αρσένης όμως δεν «άφησε το γάμο να πάει για πουρνάρια», άλλωστε το πολιτικό του μέλλον κρινόταν από τις ψήφους που θα έπαιρνε και όχι από το αν έπεφταν βόμβες στο Γκόρζντ ή όχι - αυτό το αποφασίζουν οι Αμερικανοί μόνοι τους χωρίς να τον ρωτήσουν. Τους προβληματισμούς του, λοιπόν, προτίμησε να τους μοιραστεί με τον κ. Κακλαμάνη, ο οποίος ως πρόεδρος της Βουλής έχει πολλαπλές εμπειρίες από «θερμές» συνεδριάσεις. Γι' αυτό ίσως φρόντισε να βάλει τον κ. Παπουτσή να βγάλει το φίδι από την τρύπα όταν ξέσπασε ο «μεγάλος καβγάς».

Η μάχη της λίστας

Η μάχη της λίστας

Η εικόνα δεν δείχνει απογοητευμένους οπαδούς του Γιαννιόπουλου μετά την ήττα στο Τελ Αβίβ, αλλά σύσκεψη οπαδών κάποιου «δελφίνου», οι οποίοι ακούνε με κερή προσήλωση τις τελευταίες οδηγίες κάποιου «ίσταρχου». Η ζέση, τα διαδοχικά ξενύχτια, οι πρωϊκές μάχες κατά των οπαδών των άλλων δελφίνων αποτυπώνονται στο πρόσωπο και το βλέμμα τους. Τους κρατούν ζήνυχτοι μόνο η ελπίδα ότι θα δώσουν τον «δικό» τους να θριαμβεύει. Ποιος ξέρει όμως αν είναι στους χαμένους ή τους κερδισμένους.

Οι τρεις σωματοφύλακες

Τρεις υποψήφιοι γραμματείς, καθισμένοι δίπλα δίπλα, ακούνε τον κ. Θ. Πάγκαλο να αγορεύει. Αν ο «θόδιος» αποφασίζει να βάλει υποψηφιότητα για γραμματέα (κάτι που δεν φαίνεται πιθανό), αν η υποψηφιότητα γίνει αποδεκτή από τον ένα και μοναδικό αρμόδιο (πράγμα που είναι ακόμη λιγότερο πιθανό) και, τέλος, αν συγκεντρώσει τις αναγκαίες ψήφους (κάτι που εγγίζει τα όρια του θύμυ...), τότε οπωσδήποτε το ΠαΣοΚ θα παράγει ειδήσεις κάθε μέρα. Προς το παρόν όμως, οι δύο ακροατές του, κκ. Κ. Λαλιώτης και Κ. Σκανδαλίδης, έχουν μάλλον περισσότερες πιθανότητες να «κάνουν παιχνίδι».

Η μάχη της λίστας

Η μάχη της λίστας

Η εικόνα δεν δείχνει απογοητευμένους οπαδούς του Γιαννιόπουλου μετά την ήττα στο Τελ Αβίβ, αλλά σύσκεψη οπαδών κάποιου «δελφίνου», οι οποίοι ακούνε με κερή προσήλωση τις τελευταίες οδηγίες κάποιου «ίσταρχου». Η ζέση, τα διαδοχικά ξενύχτια, οι πρωϊκές μάχες κατά των οπαδών των άλλων δελφίνων αποτυπώνονται στο πρόσωπο και το βλέμμα τους. Τους κρατούν ζήνυχτοι μόνο η ελπίδα ότι θα δώσουν τον «δικό» τους να θριαμβεύει. Ποιος ξέρει όμως αν είναι στους χαμένους ή τους κερδισμένους.

ποκαλύπτει τη συνωμοσία ο κ. Κακλαμάνης. «Τους είδα από επάνω!». «Εγώ δεν ξέρω κανέναν Παπαδόπουλο του Πολιτιστικού!», κλείνει το θέμα ο κ. Σημίτης.

Αυτός ο μυστηριώδης «Παπαδόπουλος του Πολιτιστικού» που ως άλλος Μιλανκί οργάνωσε την εξέγερση δεν έχει αποκαλυφθεί ακόμη. Στον κατάλογο των συνεδριών ο γράφον ενέτοπισε καμιά εικοσαριά πιθανούς Παπαδόπουλους αλλά οι έρευνες συνεχίζονται...

Ο κ. Τσοχατζόπουλος υπαίρει και αυτός στο δωμάτιο του Εκτελεστικού και κατηγορεί τον κ. Σημίτη ότι υπανεκάρησε στα συμφωνηθέντα. «Δεν υπαναχώρησα σε τίποτα διότι δεν είχα συμφωνήσει σε τίποτα», του απαντά ο κ. Σημίτης. «Ήμουν μιλώντας στον τόνο», σκωπώνει τη φωνή ο κ. Τσοχατζόπουλος. «Εσύ να μη μου μιλάς στον τόνο», σηκώνει περισσότερο τη φωνή ο κ. Σημίτης.

• Το είπε ο πρόεδρος

Ποιος πήρε την πρωτοβουλία να τηλεφωνήσει και να ξυπνήσει τον κ. Παπανδρέου; Άλλοι μιλούν για τον κ. Γ. Λιάνη, άλλοι για τον κ. Ευ. Βενιζέλο, άλλοι για τον κ. Τ. Χυτήρη. Φωνάζουν στο τηλεφώνημα τον κ. Τσοχατζόπουλο. Ουδείς γνωρίζει τι ακριβώς του είπε ο κ. Παπανδρέου. Αλλά η εντολή του Προέδρου είναι σαφής: θα βάλει το ασυμβίβαστο σε ψηφοφορία... Δεν παίζουν με 4.500 ανθρώπους!», φέρεται να είπε. Οι τόνοι πέφτουν. Ο κ. Τσοχατζόπουλος ζήτησε ένα ποτήρι ούισκι.

Ο κ. Χυτήρης μπαίνει στο γραφείο του Εκτελεστικού. «Το θέμα του ασυμβίβαστου πρέπει να μπει σε ψηφοφορία...», λέει. «Είναι δική σου άποψη, Τηλέμαχε!», ρωτάει ο κ. Αρσένης. «Όχι, είναι απόφαση του Προέδρου», ελέγχει ο κ. Χυτήρης. «Δεν μπορεί να φανεί ότι υποχωρεί το Εκτελεστικό...», διαμαρτυρείται ο κ. Πεπονής. «Δεν υπάρχει θέμα, θα πάμε σε ψηφοφορία», λέει ο κ. Αρσένης. Την εκκρεμότητα κλείνει ο κ. Τσοχατζόπουλος, καταλήγοντας και αυτός στην ψηφοφορία. Τα «έπιπλα» προσπαθούν να σώσουν ο κ. Κ. Κακλαμάνης και ο κ. Πεπονής, ζητώντας να τεθεί σε ψηφοφορία διευκρινισμένη η πρόταση που είχε ψηφιστεί και όχι ευθέως το θέμα του ασυμβίβαστου. Διαβλέποντας την καταστροφή έδιναν (ίσως μια διέξοδο στο «στρατόπεδο» του γραμματέα της Κ.Ε. θα μπορούσαν να αποπροσανατολιστούν κάπως το θέμα. Ο κ. Τσοχατζόπουλος όμως είναι κατηγορηματικός και αυτό είναι προς τιμήν του... Θα μπει στην ψηφοφορία ευθέως το θέμα του ασυμβίβαστου.

Η συνέχεια είναι γνωστή. Παρά την δημόσια και σθεναρή υποστήριξη του κ. Κ. Λαλιώτη, η ψηφοφορία είναι καταλυτική: το 63,5% ψήφισε υπέρ του ασυμβίβαστου. Πολλοί πιστεύουν ότι ενδεχομένως να ήταν και περισσότεροι... Η ήττα είναι συντηρητική! Σημειώματα για τη Κυριακή, στο υπουργείο Εσωτερικών γίνεται σύσκεψη των στελεχών που προέρχονται στον κ. Τσοχατζόπουλο. Από την «ενωτική λίστα» των υποψηφίων για την Κ.Ε. διαγράφονται τα ονόματα των Κώστα Σημίτη και της Βάσως Παπανδρέου. Επιβλέπει η ρήση... Η νέα γραμμή μεταφέρεται μέσα στην νύχτα στα ξενοδοχεία όπου μένουν οι συνεδρείοι της εκπαίδευσης. Σε λίγες ώρες, ο κ. Παπανδρέου θα εξηγήσει από το βήμα του Συνεδρίου αυτό που όλοι πλέον είχαν καταλάβει από την προηγούμενη: «Το ΠαΣοΚ δεν χαρίζεται, ούτε κληρονομείται». Για να προσθέσει: «...και ούτε χωρίζεται σε τμήματα».

Ανασυγκρότηση των δυνάμεων και νέες συμμαχίες για το μοίρασμα των κομματικών πόστων. Ποιοι

Και τώρα αρχίζει μάχη για

και τώρα αρχίζει μάχη για

Η ΜΑΧΗ με τις λίστες που κυριάρχησε προ και κατά τη διάρκεια του Γ' Συνεδρίου του ΠαΣοΚ εξελίσσεται, μόλις μετά από μια εβδομάδα, σε μάχη των... το μέν και των αρμοδιοτήτων! Γιατί, σύμφωνα με το νέο καταστατικό του κόμματος, ο επικεφαλής, φέρ' ειπείν, τον τομέα Τοπικής Αυτοδιοίκησης μπορεί πλέον να μη μετέχει στην κυβέρνηση, αλλά θα είναι αυτός που θα εισηγήσει ποιοι θα είναι υποψήφιοι για τις δημοτικές εκλογές και για τις εκλογές για τον δεύτερο βαθμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Με δυο λόγια, ο νέος γραμματέας του τομέα αυτού θα είναι ο «άρχοντας» της επιλογής υποψηφίων για τις δημοτικές εκλογές και καταλαμβάνει τι μπορεί να σημαίνει αυτό...

Ακόμη, ο νέος επικεφαλής του Τομέα Προγραμματισμού θα μπορεί σύμφωνα με το νέο καταστατικό να παρακολουθεί, να εμπονείει και να εισηγήσει προτάσεις για όλους τους υπουργούς, οι οποίοι πλέον είναι υποχρεωμένοι για τις πράξεις ή παραλείψεις τους να «λογοδοτούν» και στο... κόμμα. Ο Τομέας Οργανιστικού μετατρέπεται στην ουσία σε μια μικρή... κυβέρνηση

διεκδικούν θέση στην Εκτελεστική Γραμματεία

τις καρέκλες

βαίως δεν είναι διόλου τυχαίο το γεγονός ότι κάθε βράδυ, στο γραφείο του στην οδό Σταδίου, οι στενοί συνεργάτες του (κκ. Γ. Δασκαλάκης, Αντ. Κοτσάκας, Χ. Τσιόκας και Γ. Παναγιωτακόπουλος) συσκέπτονται ως τις πρωινές ώρες, προετοιμάζοντας την κρίσιμη ψηφοφορία που θα διεξαχθεί στην Κεντρική Επιτροπή (η οποία κατά πάσαν πιθανότητα θα συνεάσει το δεύτερο δεκάημερο του Μαΐου) τόσο για τον νέο γραμματέα του κόμματος όσο και για τα μέλη του Εκτελεστικού Γραφείου.

Το 18μελές Εκτελεστικό Γραφείο θα χωριστεί εφ' όσον σε δύο τομείς: την Πολιτική Γραμματεία και την Εκτελεστική Γραμματεία. Τα μέλη της Πολιτικής Γραμματείας, σύμφωνα με το νέο καταστατικό, θα μπορούν να είναι και μέλη της κυβέρνησης, όχι όμως και της Εκτελεστικής, τα μέλη της οποίας θα είναι επικεφαλής των τομέων του κόμματος, οι άνθρωποι δηλαδή που θα ελέγχουν το κόμμα!

Σύμφωνα με τις αποφάσεις του Συνεδρίου, δύο μέλη του Εκτελεστικού Γραφείου θα είναι γυναίκες και αυτές που συναντούν τις περισσότερες πιθανότητες εί-

Είχε διατυπώσει μάλιστα την άποψη πως δεν χρειάζεται νέα αλλαγή του καταστατικού! Κότερα στο θέμα του βαστού, ενώ ήταν υπό της άρσης, υποστήριξε ό,τι πει να τεθεί ανοιχτά στο Σ. δριο και ίσως από τον ίδιο τον κ. Τσοχατζόπουλο. Να μην προσπαθήσουν, δηλαδή, να το περάσουν διά της τεθλασμένης διότι τα πράγματα δεν θα είναι καθόλου απλά. Δεν εισακούστηκε... Και βρέθηκε στη δύσκολη θέση να χρεωθεί τη μεθόδευσή και να αντιμετωπίσει

τη σύγκρουση που ο ίδιος είχε προβλέψει!

Η έκρηξη πυροδοτήθηκε όταν το Συνέδριο ψήφισε μια πρόταση η οποία έλεγε ότι εν-νέα μέλη του Ε.Γ. μπορούν να μετέχουν στην κυβέρνηση και εννέα όχι. Τι σήμαινε αυτό για τον γραμματέα; ανήκει στους πρώτους εννέα ή στους δεύτερους; Χαμός! Στην αίθουσα εξέσπασε πανδαιμόνιο. Όλοι πίστευαν ότι τους είχαν εκμαιεύσει μια ψήφο την οποία δεν ή-θελαν να δώσουν.

«Να διευκρινιστεί τι ψηφί-

Χρ. Παπουτσή (που επίσης εξεδίλωσε πρόθεση για τη θέση του γραμματέα), Ι. Σουλαδακίδη και βεβαίως ο Πρόεδρος της Βουλής (που δεν υφίσταται π' αυτόν το «ασυμβίβαστο») κ. Απ. Κακλαμάνης. Με την εκλογή των νέων μελών της Πολιτικής Γραμματείας και κυρίως της Εκτελεστικής Γραμματείας και αν ο κ. Τσοχατζόπουλος επανεκλεγεί στη θέση του γραμματέα του κόμματος, στα μέσα Μαΐου θα πρέπει να υπάρξει αναδιοργάνωση της κυβέρνησης, αφού τουλάχιστον εννέα υπουργοί και υφυπουργοί που θα εκλεγούν σε κομματικές θέσεις θα είναι υποχρεωμένοι να εγκαταλείψουν τους υπουργικούς θώκους. Εκτός αν η Κεντρική Επιτροπή αποφασίσει να δοθεί παράταση στο θέμα ώστε η εφαρμογή της απόφασης να συμπέσει με την ορκωμοσία του υπηρεσιακού υπουργού Εσωτερικών λόγω των ευρωεκλογών ή αν υπάρξει μια ρύθμιση από την Κεντρική Επιτροπή που θα ορίζει ένα μεταβατικό στάδιο για την εφαρμογή της απόφασης του Συνεδρίου.

ΝΙΚΟΣ ΧΑΖΑΠΟΠΟΥΛΟΣ

Μια θέση στο Εκτελεστικό διεκδικεί η κυρία Παπαζώ

Ηγεμονικά συνέδρια

Του ΡΙΧΑΡΔΟΥ ΣΩΜΕΡΙΤΗ

ΣΕ ΟΛΕΣ τις δημοκρατικές χώρες τα κόμματα οργανώνουν τα συνέδριά τους κάθε δύο ή το πολύ τρία χρόνια, με πραγματικά δημοκρατικές διαδικασίες, με ουσιαστικές συζητήσεις για τα κυριότερα πολιτικά και ιδεολογικά προβλήματα και πραγματικούς ανταγωνισμούς για την κομματική εξουσία, προβάλλουν συχνά και της εθνικής. Τα περισσότερα όμως ελληνικά πολιτικά συνέδρια είναι διαφορετικά. Οργανώνονται όποτε κριθεί τοίτο απολύτως αναγκαίο ως προεκλογικό τσίρκο, ως υπερθέαμα θεοποίησης, αποδοχής ή ανοχής έστω του ηγεμόνα και ως καθής για το μικροπολιτικό πάπλωμα, δηλαδή ορισμένες θέσεις - κλειδιά στους κομματικούς μηχανισμούς.

Είναι επόμενο, συνεπώς, τα συνέδρια να αντιμετωπίζουν την παγερή αδιαφορία των πολιτών: και το ένα και το άλλο φρόντισαν να αποφύγουν κάθε συγκεκριμένη συζήτηση των ουσιαστικών προβλημάτων αυτού του τόπου. Περιορίστηκαν σε αναθέματα και ολόγαν, ως συνήθως, λες και τα οργάνωσαν οι διαφημιστές της Πολιτικής Ανοίξης. Αυτό σημαίνει ότι η δημοκρατία είναι αγαθή εν ανενπαρκεία και μέσα στα κόμματα.

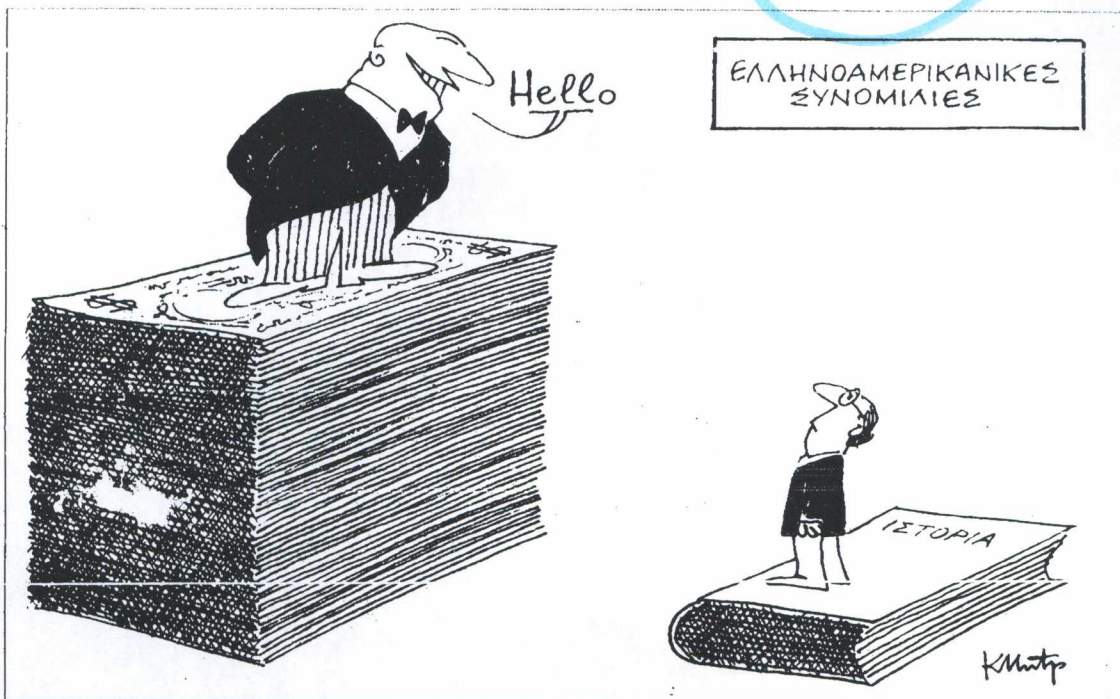
ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ της επιλογής μιας εθνικής πολιτικής είναι το πιο χαρακτηριστικό και το πιο σημαντικό. Θέλουμε ή όχι την Ευρωπαϊκή Ένωση, άρα και τις συνέπειές της, θετικές και αρνητικές; ή θέλουμε κάτι άλλο: εθνικισμούς και «ορθόδοξα τόξα», απαγκίστρωση από τους δημοκρατικούς κανόνες της ενιαίας αγοράς και τη μετατροπή της χώρας, των ΗΠΑ βοηθούσαν (τρομάρα μας!), σε ευρωπαϊκή Σιγκαπούρη; Είναι σαφές ότι έχουν αναπτυχθεί στη χώρα μας οικονομικές δυνάμεις που το επιδιώκουν και αυτές διευκολύνουν την όλο και πιο έντονη ανευρωπαϊκή προπαγάνδα με πρόσημα τα «εθνικά θέματα» που οψίμως τις συγκινούν.

Αυτό το καθοριστικό αλλά και όλα τα άλλα μεγάλα προβλήματα της χώρας κάπου θα έπρεπε να συζητηθούν κατά βάθος. Σήμερα δεν συζητούνται πουθενά, διότι η τηλεόραση δεν είναι «αγορά». Δεν διαμορφώνονται οι απόψεις μετά από σοβαρό, δημοκρατικό διάλογο, με όλα τα στοιχεία επί της τραπέζης. Είναι δεδομένο ότι οι πιο σημαντικές αποφάσεις ελήφθησαν εκτός Βουλής, εκτός Υπουργικού Συμβουλίου, εκτός θεσμικών πλαισίων, από τον εκάστοτε ηγεμόνα, συνήθως στο σπίτι του και κατά σύστημα με συμβούλους ανεύθυνους, διότι, συγγενείς και ανώνυμοι, δεν έχουν να λογοδοτήσουν.

ΒΕΒΑΙΩΣ υπάρχει και ο πολύ βολικός μύθος του άτυπου «συμβουλίου αρχηγών», όμως το πολίτευμα δεν προβλέπει τις όποιες μυστικές και εκτός ελέγχου αποφάσεις τους μήτε και το δικαίωμα να αποφασίζουν μόνοι: ενώ τα ως σήμερα γνωστά πεπραγμένα της παράδοξης αυτής συνάθροισης δημογερόντων κανέναν, ούτε και τους ίδιους, δεν έπεισαν για την αποτελεσματικότητα των εργασιών τους.

Ο μύθος αυτός είναι προϊόν της απλοϊκής, αν δεν είναι εκ του πονηρού, «ιδεολογίας της συναίνεσης» που καταλήγει ουσιαστικά στην ακύρωση κάθε διαφορετικού λόγου, αν όχι στην κατατρομοκράτησή του. Κανείς από τους ηγέτες δεν λέει ξεκάθαρα τι προτείνει για τη χώρα και ποιες μπορεί να είναι οι συνέπειες των προτάσεών του καθώς και οι τρόποι αντιμετώπισής τους.

Ορισμένοι τάλμησαν να πουν ότι υπάρχει (όπως υπάρχει!) «δημοκρατικό έλλειμμα» στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αυτό και μόνον αρκεί για να θαυμάσουμε το πόσο δημοκρατικές είμαστε «έξω» και για τους άλλους.

Του Κώστα Μητρόπουλου

ΚΟΙΝΟΣ ΝΟΥΣ

Πώς ευνοείται η φοροδιαφυγή

Αγαπητέ Κύριε,
Επιτρέψτε μου να επιμείνω - λόγω επικαιρότητας - στις θρασείες απορίες μου για τη γνησιότητα των αγαθών προθέσεων όλων των κυβερνήσεών μας κατά της φοροδιαφυγής. Βλέπετε, έχω την αδιακρίσία να μη δίνω και μεγάλη σημασία στο τι λένε οι πολιτικοί μας αλλά στο τι πράττουν.

Μου κάνει λ.χ. εντύπωση γιατί όλοι οι υπουργοί Οικονομικών επιβάλλουν υψηλότερη φορολογία σ' εκείνους που δηλώνουν υψηλότερα εισοδήματα. Π.χ. από 15 εκατομμύρια και πάνω αυξάνεται ο συντελεστής της φορολογίας εισοδήματος σε 45%. Εκτός του ότι είναι άνιση η μεταχείριση επί τα χείρω και συνεπώς αμφίβολης συνταγματικότητας, προδίδει και μια σκληρότητα έναντι εκείνων που... χαλάνε την πίεση της φοροδιαφυγής. Διότι εκείνος που δηλώνει 15 εκατομμύρια και πάνω ενώ είναι εντιμος φορολογούμενος πολίτης είτε δεν μπορεί να κρύψει το εισόδημά του, αν λ.χ. είναι υψηλόμισθος. Αλλά και στις δύο περιπτώσεις, αντί να επιβραβεύεται, ο νομοθέτης προσπαθεί να τον τιμωρήσει με πρόσθετα φορολογικά βάρη.

Αγαπητοί κύριοι υπουργοί Οικονομικών, οι φοροφυγάδες κατά των οποίων υποτίθεται ότι μάχεστε κρύβονται ανάμεσα σε εκείνους που δεν δηλώνουν υψηλό εισόδημα. Παριστάνουν τους μισοκακόμοιρους και ιους μη έχοντες ανάμεσα στους πράγματι μη έχοντες. Γι' αυτό άλλωστε θεσπίζετε και τα τεκμήρια. Αντί λοιπόν να αναζητούνται οι πρόσθετοι φόροι από αυτούς που κρύβουν το εισόδημά τους, απομυζώνται αυτοί που το δηλώνουν. Αν αυτή η συμπεριφορά δεν προδίδει ασχετοσύνη περί το αντικείμενο, μήπως υπονοεί αποδοκιμασία των φορολογικά συνεπών προς χάριν των φοροδιαφυγόντων, μια και οι πρώτοι χαλάνε την πίεση των δεύτερων;

Αλλά παράδειγμα: το πόθεν έσχες, λέει, δεν θα εφαρμόζεται για την πρώτη κατοικία. Τι αφέλεια και τι άγνοια (!) της πραγματικότητας. Θα σας διηγηθώ μια χαρακτηριστική ιστορία:

Ενα καλοκαίρι που παραθέριζα σε κάποιο νησί βρέθηκα ένα βράδυ σε μια παραθαλάσσια ταβέρνα, της οποίας ο ιδιοκτήτης ήταν και φαράς. Εραστέλης φαράς και εγώ, έπιασα κουβέντα με τον επαγγελματία, και όταν τον ρώτησα πώς πάνε οι δουλειές, απάντησε:

- Δόξα σοι ο Θεός, καλά. Από το ψάρεμα και από την ταβέρνα μέσα σε είκοσι χρόνια προίκισα και τις επτά κόρες μου με ένα διαμέρισμα την καθεμιά (στην Αθήνα φυσικά).

- Μα εσύ θα είσαι ο καλύτερος πελάτης της Εφορίας, του είπα αστεϊνόμενος βέβαια. Διότι η απάντησή ήταν η αναμενόμενη:

- Εφορία; Δεν είσαι καλά, άνθρωπέ μου. Θαλασοποινίγομαι μια ζωή για να μου τα τρώει ο έφορος. Κύριε υπουργέ Οικονομικών, ο φαράς του παραδείγματός μου (που μπορείτε να το πολλαπλασιάσετε

επί πολλές χιλιάδες) είναι κλασικός τύπος φοροδιαφυγόντος που δεν δήλωσε τα εισοδήματά από τα οποία αγοράστηκαν τα επτά διαμερίσματα. Όμως και τα επτά διαμερίσματα είναι πρώτη κατοικία της κάθε κόρης του, στο όνομα των οποίων δηλώθηκαν. Γιατί δεν πρέπει να ερωτηθούν οι κόρες πόθεν έχουν ώστε να συλληφθεί από την τομηίδα του εφόρου ο φοροφυγάς μπαμπάς τους;

Και το αποκορύφωμα: η κυβέρνηση επιμένει να μη φορολογεί τα έντοκα γραμμάτια και τα ομόλογα του Δημοσίου. Ο λόγος; Μα έχει τόση ανάγκη από δανεικά ώστε προσφέρει το υψηλότερο επιτόκιο και το πλήρες αφορολόγητο για να προσελκύσει στα ταμεία του τα πλούσια περισεύματα από την αποταμίευση πλήθους Νεοελλήνων. Ποιοι είναι όμως οι μαζικοί αγοραστές μεγάλων πακέτων ομολόγων; Εκτός από τα αμοιβαία κεφάλαια (που εν τούτοις αποφάσισαν να τα φορολογήσουν) και τις τράπεζες (που βγάζουν τρελά κέρδη πληρώνοντας στους αποταμιευτές τους 17% τόκο φορολογούμενο για να επενδύσουν τα λεφτά τους εν συνεχεία σε κρατικά ομόλογα με 18,5% σήμερα και 20% και 21% πριν από λίγο καιρό εντελώς αφορολόγητα), είναι και η μεγάλη στρατιά των παραοικονομούντων και φοροφυγών.

Στα ανώνυμα και αφορολόγητα ομόλογα προσφεύγουν και όλοι οι πραγματοποιούντες μεγάλα και μη δηλούμενα εισοδήματα από εμπόριο ναρκωτικών, πορνεία, χαρτοπαίγνια, δωροληψίες, μίζες, μεσετίες σε εμπόριο όπλων ή λαθρεμπορίου, από ληστείες (οι ληστές των τραπεζών σίγουρα αγοράζουν κρατικά ομόλογα με το προϊόν των καθημερινών «επιχειρήσεών» τους). Το ελληνικό κράτος προθυμότητα αποδέχεται χωρίς αδιακρίτες ερωτήσεις τα χρήματα αυτά που κλέβουν το ίδιο ή τους άλλους, τους προσφέρει τα ομόλογά του με υψηλό τόκο και εντελώς αφορολόγητα και έτσι επιβραβεύει πλουτοκράτορα όχι μόνο την εγκληματική συμπεριφορά τους αλλά και τον άνομο πλουτισμό τους. Τους ενθαρρύνει μάλιστα για ακόμη καλύτερες επιδόσεις.

Και - προσέξτε - στη γενναϊοδωρία του αυτή περιλαμβάνει ακόμα και το βρώμικο χρήμα που μας έρχεται από το εξωτερικό. Αυτού του είδους η αποταμίευση στα ελληνικά κρατικά ομόλογα (τα οποία εκδίδονται και προσφέρονται και σε διεθνές επίπεδο) είναι μια διεθνής πρακτική που διευκολύνει το ξέπλυμα του «βρώμικου χρήματος», όπως μας κατηγορήσε πρόσφατα και έκθεση του ΟΟΣΑ.

Ερώτημα: Γιατί φοβούνται οι εκάστοτε κυβερνήσεις (δηλαδή όλοι οι πολιτικοί μας) να φορολογήσουν με ένα 5%-7% τα κρατικά γραμμάτια και ομόλογα; Πάλι η φορολογία τους θα ήταν η μισή από αυτήν των καταθέσεων του ταμειευτηρίου και συνεπώς οι κάτοχοι του άνομου χρήματος σίγουρα θα συνεχίσουν να αγοράζουν κρατικά ομόλογα ως συμφορότερα από κάθε άλλη επένδυση. Τουλάχιστον να πληρώσουν και κάτι.

ΕΝΑΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ ΝΕΟΣ
και για την αντιγραφή
ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΑΡΙΝΟΣ

ΕΠΙΣΤΟΛΑΡΙΑ

⇒ Ερτζιανίτις, η νέα επιδημία

Κύριε Διευθυντά,

Κάποτε είχαμε τα οκτάσηλα και μας κατηγορούσαν ότι προκαλούμε. Τώρα τι να πούμε με τα ραδιόφωνα και τις τηλεοράσεις που μας βομβαρδίζουν ανεξέλεγκτα με «τίλους ειδήσεων» ανά μισή ώρα, με τα απειρώτα δελτία τους, με τις ακατανόητες συνεντεύξεις με ασχέτους, με τις δηλώσεις και το ακατάσχετο κουβεντολόι δεκατοκλαστών, με τα «ρεπορτάζ» παιδιών (δημοσιογράφοι λέγονται τώρα) που δεν θα μπορούσαν να περάσουν ούτε από το πεζοδρόμιο μιας εφημερίδας και μας προκαλούν άγχος ακόμη κι εκεί που δεν υπάρχει ούτε είδηση ούτε λόγος; Μήπως έφθασε η ώρα για κάποιο Συμβούλιο Τιμής, Αγχούς ή δεν ξέρω πώς θα ονομασθεί για να βάλει κάποια τάξη στην ανωμαλία;

Δημ. Μ. Τσαλίδης

⇒ Πονηροί πολίτευτες

Κύριε Διευθυντά,

Αν κατάλαβα καλά, από σύμπτωση ή από σύστημα, όλο και κάποιος μάλλον ανώνυμος νεοδημοκράτης βουλευτής βρίσκει, την ώρα που πρέπει, για να ανατρέψει τους σχεδιασμούς του εκάστοτε αρχηγού του. Το παράδοξο είναι πως άντεχαν οι ενδοιασμένοι μήνες και χρόνια τον θυμό που τους έπνιγε, τον βούρκο όπου ζούσαν και το δράμα της χώρας; στην ενστατική τους είχαν;

Ριχάρδος Σωμερίτης

⇒ Πίσω από το χειροκρότημα

Κύριε Διευθυντά,

Πώς αλήθεια ερμηνεύετε τον καταϊγισμό των χειροκροτημάτων και των ζητωκραυγών που σφραγίζουν τα συνέδρια των μεγάλων κομμάτων, όταν έχει προηγηθεί ένας ορμηγανδός επικρίσεων, συντροφικών μαχαιρωμάτων και δηλητηριωδών υπονοουμένων; Μήπως τελικά αυτή η πολυδιαφημιζόμενη κομματική ενότητα είναι απλώς σπάχη στα μάτια και προοιωνίζεται μελλοντικές διασπάσεις;

Γιάννης Καρτάλης

⇒ Το απυρόβλητο της διπλωματίας

Κύριε Διευθυντά,

Προανακριτικές και εξεταστικές επιτροπές στη Βουλή μπορούν, όπως προβλέπεται και από τον Κανονισμό της, να σιωπηθούν για όλα τα θέματα, είτε αυτά αφορούν διασφάλιση του δημοσίου χρήματος είτε καταστράτηγηση εκ μέρους των κυβερνώντων των νόμων και των θεσμών. Μόνο σε μία περίπτωση δεν μπορεί η Βουλή να σκηπτεί εξεταστική επιτροπή: για θέματα που αφορούν τους χειρισμούς της εξωτερικής πολιτικής. Γιατί;

Νίκος Χασαπόπουλος

ΤΟ ΒΗΜΑ

Έτος ίδρύσεως 1922

Έτος ΟΑ

αριθ. φύλλου 12269

Πολιτική επιμερίδα. Εκδίδεται από τον Δημοσιογραφικό Οργανισμό Λαμπράκη Α.Ε.

Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου:

Χρήστος Δ. Λαμπράκης

Εκδότης - Διευθυντής: Σταύρος Π. Ψυχάρης

Κεντρικά Γραφεία: Χρήστου Λαδά 3.

Ταχ. Διεύθυνση 102 37 Αθήνα

Τηλεφωνικό Κέντρο: 33.33.555 (60 γραμμές)

TELEX (21)5904 και (21)0608

FAX: 3239097

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική, μερική ή περιληπτική, ή κατά παράφραση ή διασκευή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, ηχογραφήσεως ή άλλων, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη. Νόμοι 2387/1920, 4301/1929, και 100/1975. ΝΔ 3565/1956 4254/1962 και 4264/62 και κανόνες του Διεθνούς Δικαίου.